

POLSKA LUDOWA

Wychodzi na każdą niedzielę

GAZETA POLITYCZNA, SPOŁECZNA I GOSPODARCZA
ORGAN POLSKIEGO CENTRUM KATOLICKO-LUDOWEGO

Redaktor przyjmuje

w godz. od 3-jej do 4-jej po poł.

Rok III. WARSZAWA № 2

NIEDZIELA, 13 stycznia 1929

Adres Redakcji i Administracji
ul. Smolna № 38 telef. 254-20.

Konto czekowe w P. K. O. 14750.

Były naczelny wódz wojsk carskich

W. Książę Mikołaj Mikołajewicz

Zmarł w ub. tygodniu we Francji

PARYŻ, 8 stycznia.—Donoszą z Nicei iż w niedzielę, po dłuższej chorobie, zmarł na zapalenie płuc w miejscowości Cap Antibes koło Nicei b. naczelny wódz armii rosyjskiej w czasie wojny wszechświatowej W. Ks. Mikołaj Mikołajewicz, przywódca monarchistycznego ruchu rosyjskiego na emigracji.

JAK PODAJĄ PISMA B. w. ks. Mikołaj Mikołajewicz skonał w obecności swej żony, księżki rosyjskich Andrzeja i Romana, księżnej Battenberskiej, księżnej Marii rosyjskiej, księżnej Romanow, wielkiego księcia Piotra i jego małżonki, księcia Lenchtenberga, księcia Romanow i księżnej Paszkiewicz. Złożenie zwłok do trumny nastąpi w poniedziałek, eksportacja we wtorek.

Zmarły wielki książę urodził się w Petersburgu dnia 6 listopada 1856 r. jako starszy syn wielkiego księcia Mikołaja, trzeciego syna cesarza Mikołaja I-go. Od wczesnej młodości wielki książę poświęcił się karierze wojskowej przechodząc kolejno wszystkie stopnie. Na długie lata przed wojną europejską był on uważany za jednego z najwybitniejszych wojskowych rosyjskich oraz cieszył się ogromną popularnością.

W 1914 r. Mikołaj II-gi powierzył mu naczelne dowództwo nad armią rosyjską w polu jakkolwiek kółka dworskie z carową i Rasputinem na czele ostro go zwalczały jako podejrzanego o sprzyjanie prądom liberalnym.

W sierpniu 1915 r. wielki książę Mikołaj został zwolniony ze stanowiska naczelnego wodza i mianowany namiestnikiem Kaukazu i głównodowodzącym frontem tureckim. przyczem kamaryla dworska starała się nań zrzucić odpowiedzialność za niepowodzenie wojsk rosyjskich. Jednakże

usunięcie wielkiego księcia Mikołaja ze stanowiska wodza naczelnego jedynie wzmogło jego popularność wśród szerokiej kół społeczeństwa rosyjskiego, tak że Mikołaj II-gi abdykując z tronu mianował go ponownie naczelnym wodzem.

Wszakże rozwój wypadków rewolucyjnych uniemożliwił mu objęcie dowództwa. Wielki książę Mikołaj udał się na Krym skąd w 1919 r. na pokładzie torpedowca angielskiego odplynął do Włoch. Osiedlił się on na stałe we Francji, przebywając przeważnie na Riwierze lub na zamku Choigny pod Paryżem.

Półtora miliona hektarów ziemi Zdobyła Polska w Peru

Bank Gospodarstwa Krajowego nabył 500 tysięcy hektarów lasu dziewiczego w Peru nad Ucavali w celu kolonizacji Rada Banku uchwaliła niezwłocznie wysygnować na ten cel 150 tysięcy dolarów.

W pierwszym roku postanowiono zainstalować na kupionym terenie 150 rodzin, z których każda otrzyma bezpłatnie po 30 ha. gruntu wraz z narzędziami, Z chwilą osiedlenia tysięcy rodzin, Bank Gospodarstwa Krajowego staje się właścicielem terenów. Majątkiem i dochodami z eksportu kawy i bawełny, która na tych terenach udaje się znakomicie, będzie administrowała filja B. G. K. w Peru.

Niezależnie od powyższej koncepcji rząd peruwiański udzielił wowskiewi syndykatom rolniczemu koncesji na 1 milion ha. Towarzystwo to ma prowadzić kolonizację na własną rękę.

Wyjazd P. Prezydenta

P. Prezydent Rzeczypospolitej Senatu w drugiej połowie stycznia na kilkotygodniowy pobyt do Zakopanego.

SEJM I SENAT

Na porządku dziennym najbliższego posiedzenia Sejmu które odbędzie się 15-go b. m. o g. 4-tej, znajdzie się prawdopodobnie sprawozdanie komisji konstytucyjnej o wniosku dotyczącym rewizji Konstytucji.

W czwartek 10-go b. m. odbyło się posiedzenie komisji prawniczej Senatu poświęcone rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm ustawy w sprawie odroczenia terminu wprowadzenia w życie dekrety Prezydenta Rzplitej o ustroju sądów powszechnych.

Komisja skarbowo - budżetowa Senatu przystępuje we wtorek o g. 4 m. 30 do rozważania budżetu na r. 1929/30. Pod obrady przychodzi sprawozdanie sen. Wacława Szuskiego (BB) o preli-minarzu Ministerstwa spraw wew.

Całokształtem kolonizacji polskiej w Peru zajmuje się sędzińska komisja międzyministerjalna.

Polska płaci długi

Ministerstwo Skarbu wpłaciło w dniu 1 stycznia b. r. rządowi angielskiemu kwotę 184.598 funt. szt. 14 szylingów i 6 pensów, jako dalszą ratę należności w stosunku do Anglii. Jest to kolejna spłata długu polskiego w Anglii, skonsolidowanego jeszcze w roku 1924.

Sochacki złożył mandat

Poseł komunistyczny Sochacki nadał stał do Berlina list do Marszałka Sejmu z oświadczeniem, iż składa mandat poselski.

Poseł Sochacki został w czasie poprzedniej sesji sejmowej wydany sądom za działalność antypaństwową.

Król Aleksander I-szy

Dokonał zamachu stanu w Jugosławii

Skasował Sejm, Konstytucję i ujął władzę w ręce

Z Białogrodu donoszą. W niedzielę ogłoszona została nowa ustawa o władzy królewskiej i o najwyższym zarządzie państwa. Według nowej ustawy królestwo Serbów, Chorwatów i Słowenów jest monarchją dziedziczną. Cała władza, tak ustawodawcza jak wykonawcza, spoczywa w ręku króla, który wydaje ustawy, mianuje funkcjonariuszy, nadaje rangi, dowodzi armią, reprezentuje państwo w stosunkach z mocarstwami zagranicznymi. Król mianuje premiera i wszystkich ministrów, którzy działają w myśl jego instrukcji i skła dają na jego rękę przysięgę wierności. Ministrowie są odpowiedzialni przed królem, który może postawić ich w stan oskarżenia na podstawie władzy sądowej, która wykonywana jest w całym kraju w imieniu króla.

ODEZWA

Ubiegłej niedzieli Król wydał dekrety w której m. inn. powiedziano: „Do mojego drogiego narodu, do wszystkich Serbów Chorwatów i Słowenów. Najważniejsze interesy narodu i państwa oraz troska o ich przyszłość nakazują mi zwrócić się bezpośrednio do narodu, jako król i jako jego syn, i wypowiedzieć mu otwarcie i szczerze to, co mi nakazuje moment bieżący a miłość ojczyzny. Nadeszła godzina, w której między królem a na rodem nie może być pośredników. Porządek parlamentarny i wszelkie drogi polityczne musiały być oceniane w sposób coraz bardziej negatywny, przynosiły bowiem narodom i państwu

tylko szkody.

Zagrażało to trwaniu wszelkich pozytywnych instytucji, całemu rozwojowi naszego życia narodowego.

Parlamentaryzm, który był uważany za tradycyjny system mojego nieodżałowanego ojca, pozostał moim ideałem. Jednakże ślepe namiętności polityczne zaczęły go

na dużywać

w takim stopniu że stał się on przeszkodą dla jakiegokolwiek pozytywnej pracy w kraju.

Musimy szukać nowych metod pracy i torować nowe drogi. Jestem przekonany, że w tej ważnej chwili wszyscy Serbowie, Chorwaci i Słowenie zrozumieją znaczenie tych szczyrych słów swojego króla i będą moimi najwierniejszymi sojusznikami w moich przyszłych wysiłkach, mających na celu jedynie dojdzie w najkrótszym czasie do zrealizowania takiego systemu administracji i organizacji kraju, któryby najlepiej odpowiadał ogólnemu potrzebom narodu i interesom państwa. W związku z tem postanowiłem, że konstytucja Królestwa Serbów, Chorwatów i Słowenów z dnia 28 czerwca 1921.

traci swą moc obowiązującą.

Wszystkie ustawy obowiązują w dalszym ciągu, o ile nie zostaną odwołane, w razie gdy zajdzie tego potrzeba, moim specjalnym dekretem. W ten sposób zostaną ogłoszone nowe ustawy. Skupczyne powołaną do życia przez wybory z dnia 11 września 1927. rozwijają się.

NOWY RZĄD

BIAŁOGRÓD, (8. 1.) Nowy gabinet został zamianowany przez króla

w składzie: prezes i min. spraw wew. Żiwkowiec, spraw zagr. Mariukowicz, finanse Swrlupa, komunikacja h. prez. min. Koroszer, wojny gen. Hadicz, oświata Maksymowicz, poczta — Sawkowiec, wyznań chorwat Slepowicz, rolnictwo prof. Fraager, handlu Drinkowicz, górnictwo Zadiwojewicz, zdrowie — Krulj, bez teki h. prezydent ministrów Uzunowicz. Nowy rząd został zaprzysiężony w sobotę o godz. 25-ej.

Zemsta bolszewickich szpiegów

Przed paru tygodniami donosiliśmy o zamordowaniu szpiega z rozkazem zamordowaniu szpiega z Baranowicz, niejakiego Warszawskiego, którego w bestjalcki sposób zabito pod Słonimem.

Po długich poszukiwaniach aresztowano niejakiego Antoniego Kasperowicza, poszlakowanego o popełnienie zbrodni. W śledztwie Kasperowicz przyznał się do winy. Zeznał on, że wynajął taksówkę Warszawskiego, a kiedy znaleźli się w okolicy Słonimia zamordował go odważnikiem nółki gramowym. Ukrywszy zwłoki w le-

świe, zabrał zabitemu 70 zł. i zegarek.

Dalsze śledztwo przyniosło wprost sensacyjne szczegóły. Okazało się, że Kasperowicz został wynajęty przez szefa bandy szpiegowskiej Kuzjanowa, celem zżelazenia Warszawskiego. Szofer bardzo często woził członków szajki szpiegowskiej, znał ich adresy i udzielił niedawno policji bardzo cennych informacyj. Za to postanowiono go zabić.

Kuzjanow uciekł do Rosji sowieckiej.

Plaga bandytyzmu w Ameryce

Władze policyjne w Nowym Jorku zajęły się całą energią do oczyszczenia miasta z grasujących tam bezkarnie rzezimieszków i bandytów.

Według ogłoszonej przez komendę policji statystyki dokonano w ubiegłym roku 1928 w Nowym Jorku 357 morderstw. W 222 wypadkach aresztowano 360-ciu osobników, z których 23-miu zaledwie dowiedziono zbrodni lub udział w niej i uzyskano wyrok skazujący w 74 wypadkach nie udało się nawet pociąć aresztowań. Dziewięć osób przetranych o zbrodnie zahojstwa popełniło samobójstwo, a 52 osobników pomimo pwności, że są oni sprawcami zbrodni dotychczas nie udało się odszukać.

W dniu 4 stycznia policja zrewidowała 53 spelunki, w których znaleziono alkohol po większej części skażony i nienadający się do picia, a mimo to skwapliwie rozchwytywany przez spragnionych amerykańców.

Wobec akcji policji nowojorskiej rozpoczął się gremjalny wyjazd rzezimieszków do Chicago. Tymczasem komendant policji chicagowskiej za-

powiedział, że będzie bez żalu i ceremonji odsyłał rzezimieszków nowojorskich, chociażby w pakach do rodzimego miasta, ponieważ w ostatnich czasach policja w Chicago miała sporo do czynienia, zabijając 30-stu bandytów i ciężko raniąc 55-ciu.

Szanacja stosunków po miastach amerykańskich w roku 1929 ma być przeprowadzona z niebywałą dotąd energią. W Waszyngtonie zapowiedziano dziesięciodniową kampanję, w celu wzięcia sprawy w ręce alkoholu i innych bandytów.

USTAWA O NOWEJ POŻYCZCE WĘWNETRZNEJ

Min. Czechowicz przesłał do Sejmu projekt ustawy o upoważnieniu Ministra Skarbu do wypuszczenia wewnętrznej pożyczki państwowej w wysokości 100 milj. złotych w złocie. Projekt ten mający charakter ramowy uchwalony został przed kilku tygodniami przez Radę Ministrów. W uzasadnieniu p. Minister podaje, iż nowa pożyczka użyta będzie na pomoc rządową dla akcji budowlanej.

JUGOSŁAWIA

W związku z zamachem stanu w Jugosławii, pisze „Rzeczpospolita“:

Od ubiegłej niedzieli w Europie znów mamy mniej o jedno państwo rządzone parlamentarnie.

Aleksander I-szy, król Serbów, Chorwatów i Słowenów, uznał w o rzedu do narodów swego państwa dotychczasową konstytucję za nieobowiązującą, rozwiązał Skupczynę, oraz ogłosił nowe ustawy: o władzy królewskiej i najwyższej administracji krajowej, o prawie prasowym, o ochronie porządku publicznego, o zmianach w organizacji samorządu lokalnego.

Jugosławia stała się więc monarchią absolutną...

Tak się narazie skończyły długo trwające walki partyjne i narodowociowe w Królestwie S. H. S., tak się rozwiązało ostatnie przesilenie gabinetowe w Białogrodzie, po ustąpieniu ks. Koroseca.

Jugosławia zresztą od pierwszej niemal chwili swego zorganizowania się, po wojnie światowej przeżywa niesłabnące przesilenie. Zrastanie się odrębnych dzielnic w jednolite państwo odbywa się tu w ciężkim trudzie i znoju. W grę wchodzi różnice religijne, kulturalne, przeszłość historyczna, a nawet odrębność alfabety, dzieląca m. in. Chorwatów i Serbów.

Bóholerski szcep serbski, wdrony już wcześniej do niezależnego życia państwowego, oprómiotony siawą wojenną i aureolą poświęcenia dla swej ojczyzny, siłą rzeczy ujawniać zaczął dążność do supremacji i wspólnym państwie trzech pokrewnych narodów słowiańskich.

Z tem nie chcą pogodzić się Chorwaci, różniący się od Serbów wyznaniem, wyszłą kulturą katolicką i zaciętością i nie pozbawieni również dawnych tradycji własnej państwowości.

Na te ustawiczne tarce wzajemnych doszło w parlamencie białogrodzkiem dniu 20 czerwca 1928 r. do zbrodni, dokonanej przez Czarnogóca Raczicza, który położył trupem na chorwackiego Pawła Radicza.

Sirżaly w Skupczyźnie uniemożliwiły dalszy żywot parlamentu jugosłowiańskiego Chorwacki Zagrzeb zajął nieprzejednaną pozycję w stosunku do Białogrodu. Napiecie stosunków doszło do takiej wysokości, że władcywie tylko osoba króla łączyła Chorwatów i Serbów, wszelkie natomiast władze w Chorwacji zaczęły wyodrębniać się nieduznacznie.

Wreszcie stała się całkiem aktualną sprawa podziału Królestwa S.H.

S. na odrębne politycznie kraje, związane wspólną władzą zwierzchnią.

I w takiej chwili król Aleksander uciekił się do ostatecznego środka.

Stwierdzając, iż wszelkie parlamentarne sposoby przywrócenia ładu w państwie zawiodyły i podkreślając, że „parlamentaryzm, który był uważany za tradycyjny system polityczny przez mojego nieodżałowanego ojca, pozostał moim ideałem“, król Aleksander obecnie uznał za swój obowiązek „bronić wszelkimi środkami jedność narodu i państwa“.

Król oświadcza, iż jedność państwa jest najwyższym ideałem jego panowania.

Przewrót zatem w Jugosławii dokonany został pod hasłem obrony jej dności państwa.

Rząd gen. Zivkowicza, złożony z przedstawicieli radykalistów, demokra-

tów i chorwackim ludowców ma przeprowadzić niezbędne reformy i uspokoić kraj.

Czy się to gen. Zivkowiczowi powieździe? Zadanie bowiem ma przed sobą ogromnie ciężkie. Król Aleksander zdecydował się na krok ogromnie odpowiedzialny wobec narodów swych i historii, a dziś jeszcze nie wiemy jakie to wszystko wywarło wrażenie w różnych krajach zjednoczonego królestwa.

Jesteśmy pełni najczulszych uczuć dla bratniej Jugosławii, i nie wtrącając się do jej spraw wewnętrznych, szczerze życzymy Serbom, Chorwatom i Słoweniom, by jaknajszybziej zdolali przeprowadzić u siebie konsolidację wewnętrzną i wzmożnić swe państwo w sposób, jaki uznają dla siebie za najwłaściwszy i najtrwalszy.

Reformy w Jugosławii

Ostatnie gazety austriackie donoszą z Białogrodu: „Energia z jaką przystąpił nowy rząd do usprawnienia aparatu administracyjnego i usunięcia niedomagania z czasów rządów poprzednich, wywołała wszędzie jak najlepsze wrażenie. Oprócz daleko idącej redukcji urzędników, będą zwalniani ze służby także ci funkcjonarjusze państwowi, którzy okazali niezdolność do służby. Oszczędności, uzyskane tą drogą, będą używane na podwyższenie poborów tych urzędników, którzy pozostaną w służbie. Wielkie zadowolenie wywoła również zapowiedź wprowadzenia ustawy dla zwalczania korupcji. Jak wiadomo, zostały rozwiązane wszystkie urzędy gminne, w wielu jednak gminach pozostają na swem stanowisku dotychczasowi burmistrzowie, a także i komisarze rządowych. W Zagrzebiu skonfiskowano wczoraj kil-

ka dzienników, z powodu ogłoszenia oświadczenia dr. Maczka.

Dziennik „Riječ“ donosi, że policja zagrzebska przedsięwzięła w dniu 7 b. m. liczną rewizję domow. Przewszystkiem przeszukano lokale zagrzebskiego towarzystwa, na którego czele stoi prezydent Predawac, pomieszczenia towarzystwa transportowego „Snop“, które opieczętowała, następnie lokal chorwackiego Sokoła i t. d.

Spisek komunistyczny w Japonii

Z Japonii donoszą: W Seoulu na Korei policja japońska wykryła nowy spisek polityczny. Między aresztowanymi dotychczas 122 osobami znajdują się także kilku obywateli rosyjskich, którzy uprawiali propagandę komunistyczną w armii japońskiej.

W Afganistanie walki trwają

Gazety włoskie piszą: Położenie w Afganistanie jest w dalszym ciągu groźne chociaż nastąpiła pewna cęły zakończyć się pomyślnie. Dwa szerepy odeszły z okolic Dżallalabadu. Pozostawiono Szinwarosom czuwanie według informacji z Peshawaru, mianem tym określić Szinwarosowie w walkach z rządem ponieśli szereg klęsk. Misja im przydzielona w obecnej chwili jest wspaniałomyślnym gestem Amanullaha, który chce im oszczędzić upokorzeń. W Peshawarze liczą na to, że połączenie z Kabulem wkrótce będzie przywrócone. Wczoraj przybyła do Peshawaru wielka kara-

wana wielbłądów z bardzo cennymi towarami. Karawana przez 2 miesiące musiała się zatrzymać w Dżallalabad, Europejczycy, którzy z Afganistanu musieli uciec do Peshawaru, obecnie mogą już wrócić do Kabulu. Pomimo, że wiadomości te brzmią uspakajająco ogólne położenie wcale się nie wyjasniło, ponieważ w najbliższem sąsiedztwie Kabulu przebywają bandy Baha ja Sakao, który prowadzi bezpośredni atak na stolicę ze strony północno - zachodniej. Atak ten trwa już od poniedziałku, narazie bez rezultatu. Wojska rządowe zajmują stanowiska korzystne.

Dział gospodarczy

Nawozy sztuczne i ich użycie

Do najbliższych rozważań noworocznych należy zagadnienie o nawozowe. Czytamy w ogłoszeniach piśm rolniczych zachęty, że teraz najtańsze nawozy sztuczne kupić można ze zaoszczędzeniem i będzie celowe, że kredyty dostępną, itd. słowem zachęty kuszące. Ołóż sobie o to w jakiej mierze rolnik może, a nawóz powinien z zachęty tej skorzystać?

Może i powinien skorzystać przedewszystkiem tam gdzie niema obawy splókania nawozu przy

wiosennych roztopach

bo gdzie te obawy są tam niema mowy o zimnym stosowaniu nawozów. Druga rzecz o jakich nawozach powinna być mowa?

Otoż na pierwszym miejscu postawić należy Kalkiel — nawóz na wszystkie prawie piaski skuteczny; i pod rośliny jakże na piaskach uprawy. Dwa metry na móg będzie to dawka w przybliżeniu średnim zarówno pod lubin, jak i pod ziemniaki, zarówno na łąki, jak i na żyto — odpowiedni.

Drugim nawozem do masowego zastosowania, na gruntach kwaśnych, opornych choćby nie piaseczystych, lecz tym skutoczniejszym wna wczesniej zastosowanym będzie nawóz fosforowy, w formie trudniej rozpuszczalnej. Ta kim jedynym nawozem była do niedawna tomasówka, a obecnie przybył groźny dla niej

konkurent, maczka fosforozymu, o tyle groźny że tańszy. Nie mogą niesietki kopalnie nadążać w dostawie tego nawozu — mało go jeszcze się przerabia by każdy mógł dostać i wypróbować, więc i na tomasówkę na razie poprzestać musimy.

Zarówno maczki fosforowej jak tomasówkę, stosujemy od 150 do 200 kg, na morgu tam, gdzie będziemy siać na wiosnę rośliny grusznikowe, owies a nawet i jęczmień, o ile wypadu na ziemi opornej, kwasowej. — Prócz tego go trudniej rozpuszczalne fosforany mogą być bardzo skuteczne na łąki, zwłaszcza torfiste — bezwzględnie.

Nawozy, co należy pamiętać, trzeba wczesną wiosną dobrze przykryć, wymieszac z ziemią, czego do kalfitui nie stosujemy.

Prócz nawozów „pomocniczych”, wywózka na pola wszelkich kopalni miejscowych będzie w tym czasie bardzo wskazana. A zatem gliny zwłaszcza marglowatej; na piaski, szlamów na piaski i na inne mineralne — jasne ziemie piasku na różne łąkowe doly — czy wogóle ziemię siarkowatą — na łąki, gdy są kwaśne i przymakie. Takie roboty wypadają teraz najtańiej a dadzą się wykonać przy zmniejszeniu ziemi tam, gdzie w innym czasie nie można by

zrobić im kalfitui.

GIEŁDA

Zyto 35,50 — 35,75
 Pšenica 45,50 — 46.—
 Jęczmień browarny 35.— — 35,50
 Jęczmień na kaszę 32.— — 33.—
 Owies jednol. 34.— — 34,50
 Otręby żytnie 25.— — 25,50
 Otręby pszenne średnie 26.— — 27.—
 Otręby pszenne drobne 27.— — 28.—
 Mąka pszenna 65% 73.— — 75.—
 Mąka żytnia 70% 49.— — 50.—
 Kuchy lniane 50,50 — 51.—
 Kuchy rzepakowe 42.— — 43.—
 Rzepak 86.— — 88.—
 Obroty male. Tendencja wyszekujaca. Ceny za 100 kg, parytet wagon Warszawa,

CENY WARZYW

Na hurtowym targowisku warzywnym przy ul. Grójeckiej z otłowno następujace ceny: brukiew 9 — 10 gr., buraki 14 — 16 gr., cebula I gat. 24 — 28 gr., II gat. 20 — 22 gr., chruza 2 zł. — 2 zł. 50 gr., kapusta biała 23 — 25 gr., brukelska I zł. 50 gr. — 2 zł., czerwona 21 — 24 gr., marchew 13 — 15 gr., pietruszka 42 — 50 gr., seler 50 — 80 gr., szpinak 80 gr. — 1 zł. i ziemniaki 11 — 13 gr., wszystko za kg., por 20 — 35 gr. za pęczek, kalafior I gat. 90 gr. — I zł. 40 gr., II gat. 50 gr. — 50 gr., i kapusta włoska 20 — 40 gr., wszystko za głowkę. Ogółem dowieziono 200 wozów, Tendencja utrzymána.

PRZEŁADUNEK WĘGLA W GDYNI

W ciągu 1928 r. przeładunek węgla w Gdyni osiagnął 1.749.826 ton. Przeciętny przeładunek miesięczny w tym roku wynosił 145.818 ton. W roku 1927 przeładunek węgla w Gdyni wynosił 687.253 ton.

NOTOWANIA KRAJOWE NA JAJA

Cena jaj świeżych na kopę zł. 12,00, za 24 kóp zł. 290,00. Za dwie półskrzynie franco niemiecką granica dol. 37.

Jaja wapienne za skrzynię 24 kóp zł. 230,00

Ceny nawozów sztucznych

Firma „Przemysł Superfosforowy” w Warszawie nadała, do naszej Redakcji wykaz cen na nawozy sztuczne

na sezon wiosenny r. bież., tudzież warunki, na jakie nawozy można nabywać

Ceny Superfosfatu

Za 100 kg. czystej wagi superfosfatu mineralnego 16% luzem.

Przy parytecie	Gł. tańsk. (Kaiserhafen)	13,60
	(Oliver Tor)	13,60
	(Poznań (Lubon) lub (Staroleka)	13,92
	Katowice	14,03
	Warszawa-Wschodnia	14,40
	Lwów-Podzamcze	14,88

Dopłaty:		
za work 100 kp-wy		zł. 1,06
opakowanie od 100 kg.		0,20
Dostawa wagonowa.		
Kredyt wekslowy do listopada 1929 r.		
Oprocentowanie 8 1/2% w stosunku rocz.		
Przy zaplacie gotówką 1 1/2% taniej.		

Ceny Siarczanu Amonu

Produkcji koksowni „KNURÓW” (Polskie Kopalnie Skarbowe).

Za 100 kg siarczanu amonu luzem owarantowanej zawartości 20-21% azotu Zł. 43. — z do tańd do st. Knurów na Górnym Śląsku. Dostawa wagonowa i półwagonowa. Na żądanie opakowanie workowe. Cena worka zł. 2,20. Za nasypianie siarczanu amonu w worki odb. ceny 3/4 ceny sprzedanej. Kredyt wekslowy do dnia 1 listopada 1929 r. Oprocentowanie 9 1/2% w stosunku rocz. Przy zaplacie gotówką 3% taniej.

Rolnictwo w Anglii bankrutuje

W dniu 7 b. m. w Norwicz odbyła się konferencja przedstawicieli rolnictwa z sześciu południowo-wschodnich hrabstw angielskich w celu rozpatrzenia postulatów w związku z rozpaczliwą sytuacją gospodarstwa rolne go w Anglii.

Zastanawiano się przedewszystkiem nad niezrozumiałym faktem, dlaczego gospodarstwo rolne w Anglii przy naj lepszych koniunkturach od czasu woj

ny rokrocznie przynosi straty do 25 proc. od włożonego kapitału w postaci kosztów robocizny, sztucznych nawozów i nasion.

Podobny stan rzeczy nie może trwać nadal. O ile państwo nie przyjdzie z pomocą rolnikom angielskim cała Anglia wkrótce zamieni się w jedno pastwisko.

Przyczyni się to oczywiście do zwiększenia liczby bezrobotnych,

gdyż w gospodarstwach rolnych na każde sto akrów przypada mniej więc czterech pracowników a przy systemie pastwiskowym jeden dorosły robotnik przy pomocy chłopaka i psa może obsłużyć 300 do 400 akrów.

Poza zwiększeniem bezrobocia zanik gospodarstw rolnych zagraża w wielkiej mierze produkcję artykułów spożywczych w Anglii, co mogłoby przybrać szczególniej groźną formę na wypadek wojny.

Bankructwa mniejszych i większych gospodarstw rolnych nawet naj bardziej zrynych w południowo-wschodnich hrabstwach Anglii notowane są omal codziennie. Upadek gospodarstwa rolne go w Anglii stosownie do rezolucji konferencji w Norwicz będzie niepowetowaną stratą w życiu ekonomicznym Anglii. Wobec tego konferencja rolnicza w Norwicz wzywa rząd do przyjęcia z wydatną pomocą rolnikom angielskim, zwalniając ich przedewszystkiem od nadmiernych podatków.

Listy z prowincji — od naszych przyjaciół

W ZDROWEM CIELE — ZDROWY DUCH

Łódź, w styczniu

W 1927 r. powstał w Łodzi Klub Sportowy pod nazwą „Łódzkiego Klubu Sportowego Byłych Wojskowych” założony dzięki usilnym staraniom p. por. rez. Józefa Szwarczawskiego, Jerzego Kwocińskiego, Stanisława Jarmuta i Władysława Zarębskiego. Klub ten istnieje dopiero rok, a dał już wyniki swej pracy.

Staraniem jego było „jednoczyć wszystkich byłych Wojskowych w jedną rodzinę, dając im rozrywkę po pracy, tem sa-

mem usuwając ich od zgubnych wpływów niektórych partii wywrotowych.

Dążenia członków założycieli osiągnęły swój cel, gdyż klub zgromadził wokół siebie masę ludzi, co swą pierśią ostanieli w ciężkich chwilach walki swą Ojczyznę.

Zyczymy klubowi aby i nadal dążył i osiągał swój wzniósł cel, a gdy znowu nadejdzie chwila, gdy Ojczyzna będzie ich potrzebować, ruszyli jak jeden w jej obronie. — J. K.

Jakie życie — taki zgon

Łęgociszów, w styczniu

W powiecie Ostrowskim, w wsł. Króle pozostała wdowa po mężu, zabitym w czasie wojny. Wdowa ta zgodziła sobie służącemu który był u niej parę lat; początkowo jako pastuch, później jako kochanek i wreszcie pozostał jej mężem. W niedługim czasie człowiek ten okazał się srogim katem, żyć przyzwicznie nie chciał, gospodarstwo rabował, a czując się przy dobrej sile, robił różne napady. Dniem i nocą bił kiedy chciał nie tylko żonę, ale i jej syna po pierwszym mężu. Do bicia żony w niektórych wypadkach używał żelaznego łańcucha.

Jednak przyszła na niego kreska. W lipcu r. ub., kiedy zrobił w nocy napad

na żonę został zabity na miejscu kamieniem przyszykowanym na to przez pasierbą.

Pasierb sam powiadomił o wypadku policję.

Po przeprowadzeniu dochodzenia, pasierb był aresztowany i następnie za złodziejstwem kaźni zwolniony.

Sprawa poszła do Sądu Okręgowego w Łomży i była rozpatrywana dnia 7 grudnia.

Po zbadaniu świadków, pasierb został uniewinniony.

Zabity był zapewne dobrym katolikiem, bo ksiądz arboboszczy nie chciał go pochować po chrześcijańsku i odprawił obrzęd pogrzebowych.

J. M.

Co się stało z Michałkiem

Michałek Mierowski, o którego „kazanich” psaliśmy w „Polsce Ludowej” w święta dał znowu znać o sobie. Ucieki, mianowicie z zakładu Księży Salezjanów w Warszawie i wygłosił w Michałowie kaźnie, na które jak powiadają przybyło znowu kilka tysięcy ludzi.

Tak duża liczba ludzi przyszła z ciekawości, Michałek bowiem przed kilku tygodniami był przez policję zabrany z Michałowa i odwieziony do Lublina do zbadania lekarskiego.

Lekarze w Lublinie orzekli, że Michałek jest chłopakim zdrowym na ciele i umyśle, a przyczyn wygłaszania przez niego kazań nie mogli dociec.

Michałkiem zaopiekowały się ziemianki z Lubelskiego i oddały go na wychowanie do Księży Salezjanów w Warszawie.

Ojciec Salezjanie uczą chłtopców rzemiosła, jak: drukarstwa, krawiectwa i t. d.

Michałek w zakładzie oświadczył, że chce się kształcić w dalszym ciągu na kowala.

Kowalstwa uczy oddział OO. Salezjanów w Oświe imiu i tam miał być Michałek po Świętach odwieziony

W Wigilię Świąt Michałek popadł w sen (trans) i wobec dwóch tylko księ-

ży wygłosił kazanie. Następnego dnia dopadł do Michałowa gdzie na kilka tygodni przed tem zapowiedział nauki Godzinał więc obietnic.

Obecnie Michałek został ponownie przez policję zatrzymany i ma być oddany do jakiegoś zakładu wychowawczego, gdzie się będzie uczył. Będzie przytem pilnowany.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

P. A. Musielewicz, Granta Zwolińskiego. Piensadze za rok ubiegły otrzymaliśmy. Gazetę wysyłamy bez przerwy, widocznie ktoś za Pana odbierał z poczty. Bez żadnej przerwy będziemy i nadal wysyłać.

P. U. Ż. Należy się za IV kw. r. ub. i J. rez. Tabelkę podaaliśmy. Polecamy s. g.

P. St. Starczewski. Pismo wysyłamy w piątek wieczorem. Na dzień 30 grudnia ze względu na Święta numeru wydać nie mogliśmy. Nie wyszło także szereg innych tygodników ludowych. Wyśmienienie ostatniej sprawy znajduje WP. na str. 5-tej n/gazety.

P. W. Kolożajczyk. Prenumerata opłacona do dnia 1-go marca r. b. O poruszonej w liście sprawie podajemy na innym miejscu.

NUMERY PREMJOWE

„Polski Ludowej”

Redakcja „Polski Ludowej” postanowiła wyznaczyć premję dla ważnych czytelników naszego pisma. Jako nagrody wyznaczyliśmy przedmioty każdemu człowiekowi, potrzebne: zegary - budziki.

By taką nagrodę otrzymać nie potrzeba nib więcej, jak uważno przeczytać „Polskę Ludową” i za chwałę obecny numer do otrzymania N-ru następnego.

W pewnej ilości egzemplarzy obecnego numeru „Polski Ludowej” znajduje się sekret, który albo czytelnik sam znajdzie albo też dowie się o nim z N-ru następnego, za tydzień.

W czyje więc ręce los rzucił numer premijowy (z o wym ukrytym sekretem) — ten bez żadnej o. łąty otzyma zegar - budzik. Wystarczy tylko do naszej redakcji nabiścić i wycofnć z gazety z owym sekretem do listu dołączyć.

GDZIE BYŁ SEKRET

Sekret w poprzednim 1-ym N-rze „Polski Ludowej” był ukryty na stronie 5-jej.

Mianowicie u góry na marginesie by napis: „Polska Ludowa” — Administracja.

Kto zdobył premję „Polski Ludowej”

Kolejnym zdobywcą premij „Polski Ludowej” za uważne czytanie jest p. Irena Kwocińska, zam. w Warszawie przy ul. Złotej 28.

P. Kwocińska przysłała nam, mianowicie wyecnek z N-ru 45-go z r. ub. z nadrukiem „Prezent na gwiazdkę”.

P. Kwocińska zdobyła zegar - budzik.

OD ADMINISTRACJI

Podajemy do wiadomości naszych sub. prenumeratorów, że zalegającym z opłatą jeszcze za ostatnie kwartaly roku ubiegłego wysyłkę pisma z dniem 1-go lutego przerwy.

Ponieważ nie wszyscy prenumeratorzy pamiętają jak wyglądają ich rachunki — przeto w obecnym numerze na stronie 5-tej u góry będą zamieszczone oznaczenia: III kw. lub IV kw. Znaczą to, że należy nam się opłata za kwartał trzeci, lub czwarty. Jeżeli zaś będą znaki: III kw IV kw. prenumerator winien za dwa kwartaly.

Nadmieniamy przy okazji, że Administracja „Polski Ludowej” posiada pewną ilość ładnie ilustrowanych i wydanych kalendarzy ludowych na rok 1929.

Kalendarze te Administracja będzie wysyłać po cenie kosztów własnych, t.j. po 3 złote za egzemplarz.

Kto chce kalendarz ten nabyć, prosi my wpłacić 3 złote na nasze konto czekowe w P. K. O., a Administracja niezwłocznie żądany kalendarz wyśle.

Kronika krajowa

Dni	Styczeń	Stanca		
		Wschód	zjazd	g. m.
14	P. Hilarego	7	46	15
15	P. Pawła	7	45	15
16	M. Marcelego	7	45	15
17	A. Antoniego	7	45	15
18	J. K. S. F.	7	45	15
19	S. Henryka	7	45	15
20	F. Fabjana	7	43	15

Katastrofa kolejowa.

W nocy z dnia 1-go na 2-go b. m. między stacjami Rozwadowem i Sobowem, na stacji Zbytńowie, pociąg osobowy Nr. 42b najechał na przygotowany do odejścia w przeciwnym kierunku pociąg Nr. 425.

Skutkiem zderzenia zostały poważnie uszkodzone dwa wagony bagażowe, a szesnaście osób odniosło mniejsze i większe okaleczenia. Przerwa w ruchu trwała około trzech godzin.

Pomór ryb

We wsi Dobach pod Kadomskiem, za uważano na Warcie olbrzymią ławicę półtych ryb, które można było łowić rękami. Cała wioska rzuciła się na połów i schwytało ogromną ilość ryb, które rzę zaczęto po bardzo niskich cenach rozprowadzać w okolicy.

Jak się okazuje ryby zatrute były kwasem, który wskutek peknięcia rezerwuaru przedostał się do koryta rzeki. W obawie przed masowym zatruciem przesłano próbki ryb do analizy.

Nadużycia poborowe

Władze wojskowe we Lwowie, ukazały dochodzenie w sprawie afery poborowej w którą wmięszany jest lekarz major Urbański. Z 31 poborowych zwolnionych przez Urbańskiego, 23 wcielono do pułków, ośmiu zatrzymano w więzieniu śledczym.

Rozprawa przeciwko dr. Urbańskiemu odbędzie się z końcem bieżącego miesiąca.

Pod łodem

Mieszkaniec wsi Buchty, Szafranowiec z dwoma siostrami wybrał się saniami do Wilna. Chcąc skrócić sobie drogę po stanowiu przejechał przez Wilję. Kiedy sanie znalazły się na środku rzeki, łódź się załamał i wszyscy zaczęli tonąć. Mimo natychmiastowej akcji ratunkowej jedna z siostr Szafranowicza utonęła.

Skarb w ziemi

We wsi Kupkine w pow. bractawskim, podczas kopania rowu robotniczy znaleźli złote monety z 1831-go roku, oraz srebrne przedmioty ogólnej wartości 5000 zł. Robotnicy znaleźli skarb ukradli i sprzedali go żydowi w Brastawiu.

Żłodziwcy w szkole

Do lokalu państwowej szkoły rolniczej w Bydgoszczy, dostali się złodzieje, którzy rozprężyli kasę ogniotwórczą i zarabowali blisko 3000 zł., oraz do ładówce. Ocalało jedynie 1.500 zł. Iżące w kopercie, którzy złodziejnie zabrali sądnac, że to list. Władcywaczy dotychczas nie schwytaono.

W płomieniach

W ubiegłą sobotę w Kaliszu, w jednym z domów drewnianych przy ulicy Piskorzewskiej, wybuchł pożar.

Mimo natychmiastowej akcji ratunkowej ogień momentalnie objął cały budynek, uniemożliwiając dostęp do domu, z którego nie zdołała wyratować się 45-letnia Łucja Dukala. Nieszczęśliwa kobieta poniosła straszną śmierć w ogniu.

Gwałty litewskie

W przeddzień wigilii Bożego Narodzenia z Wilna udała się do rodziców zamieszkałych na Litwie 18-letnia Wl. Olszewska, która podczas przekroczenia granicy została zatrzymana przez dwóch strażników litewskich i osadzona w w piętym domu. Tutaj Olszewska w ciągu doby więziona, w nocy zaś dziewczę padło ofiarą zwyrodniałych żołdaków. Dziewczyna była bita, torturowana i głodzona. Po 3 dniach tortur strażnicy wysiedlili Olszewską za kordon polski.

Cyganie w Polacie

Władze przeprowadziły rejestrację cyganów z której wynika, że ogółem na terenie Polski jest ich 1.815. Największą ilość wypadła na województwo poznańskie.

Zaznaczyć należy, że cyfra ta jest bardzo problematyczna, ponieważ bardzo wielu cyganów ukrywa się przed poborem do wojska, a jeszcze więcej, pozostając w konflikcie z kodeksem karnym, tembardziej dokłada starań, ażeby nie rzucić się władzom zbytnio w oczy.

Pogoń za złodziejem

Posterunkowy Tomczak na jednej z ulic Białegostoku spotkał od dawna poszukiwanego złodzieja i koniokrada Antoniego Grygienka.

Kiedy posterunkowy chciał go arestować, Grygieniec wyjął rewolwer i strzelił. Kula na szczęście chybiła. Złodziej rzucił się do ucieczki, a wtedy Tomczak strzelił i zranił go ciężko w brzuch. Koniokrada przewieziony do szpitala w kilka godzin potem zmarł.

Zbrodniarze w kościele

We wsi Klodnie, w pow. żółkiewskim trzech włóscian niejaki Ganiak, Witek Pstrąg dokonali ohydnego mordu, świadczącego o całkowitem zdziczeniu i zezwierzęczeniu powojennem.

Podczas nabożeństwa w miejscowym kościele, wpadli oni do świątyni i zarabali siekierami Antoniego Walięskiego.

Zezwierzęconych morderców wkrótce ujęto. Kiedy prowadzono ich do areztu, ludność wiosk poruszona do głębi strasznym mordem i zszuszczeniem świątyni, usiłowała dokonać samosądu nad zbrodniarzami. Policja z trudem obroniła aresztowanych. Ludność Klodnie postanowiła wścisnąć ze wsi rodzinę zbrodniarzy. Sprofanowany kościół zamknięto. W najbliższych dniach odbędzie się ponowna konsekracja.

Strażalinia

Na rynku w Radomsku doszło do krwawej awantury pomiędzy pijanym szeregowcem 23 p. p. Moskatem, a przodownikiem policji. Moskat w brutalny sposób zaczął przeczuchując kobiety, a kiedy podszedł do niego przodownik policji i chciał go aresztować pijak rzucił się na niego, raniąc kilkakrotnie bugetem w głowę. Wówczas przodownik w obronie własnego życia użył rewolweru, raniąc ciężko Moskatą.

Banda podpalaczy

W pow. łuckim od pewnego czasu powtarzają się epidemicznie wprost pożary. W ostatnich dniach w jednym tylko powiecie lutomińskim zanotowano aż 14 pożarów, które wyrządziły szkody obliczone na setki tysięcy złotych.

Istnieje bardzo silne podejrzenie, że pożary są dziełem tajemniczej bandy podpalaczy, na ślady której dotychczas nie natrafiono.

Rolnictwo na Śląsku

W Katowicach odbył się zjazd delegatów kółek rolniczych okręgu przemysłowego, obejmującego powiaty kатовicki i świętochłowicki. Przedmiot obrad był projekt nowej ustawy górniczej, w szczególności te paragrafy projektu, które dotyczą kwestii wywłaszczenia gruntów na rzecz kopalni, oraz postępowania odszkodowawczego i szacunkowego. W wyniku ożywionej dyskusji wybrano komisję, która raz jeszcze szczegółowo rozpatrzy projekt oraz przgotuje odpowiednie wnioski. W najbliższym czasie odbędą się w innych powiatach analogiczne zebrania, których uchwały zostaną uzgodnione na wspólnym zebraniu delegatów ze wszystkich powiatów, pozem przedłożone będą ówinnikom rządowi.

Wina i kara

Mieszkaniec wsi Kuleje pod Węglowicami, wskoczył na przechodzący po ciągu towarowy i zaczął zrzucać z wagonu węgiel. W pewnym momencie strażnicy równowagę spadł pod koła pociągu, które objęły mu rękę i zmiotły dźwyl cały bok. Złodzieja w stanie bardzo ciężkim umieszczono w szpitalu.

Wypadek w kopalni

W kopalni Kleofas w Żółtym pod Katowicami, wydarzył się znnowu nieszczęśliwy wypadek, ofiarą którego padł konduktor kopalniany kolejkii Henryk Piech.

Dostał on się pod koła wózka nadładowanego węglem i uległ zmieceniu kłaki piersiowej, ponosząc śmierć na miejscu.

GLUCHAWI

Niosę Wam pomoc, aparacikiem wynal. inż. SUCHORYŃSKIEGO i ziołami z porady lekarskiej udzielanej na miejscu.

Informacje bezpłatne.

Stiany Warszawa ul. Koszykowa 39—2.

Kronika zagraniczna

PO ZGONIE W. KS. MIKOŁAJA MIKOŁAJEWICZA

Wielki odłam monarchistów rosyjskich uważał go za swego duchowego wodza oraz pretendenta do tronu rosyjskiego. Na emigracji książę Mikołaj prowadził niezwykle ożywioną działalność polityczną sprawując funkcję prezesa związku byłych wojskowych rosyjskich. Przed kilkoma tygodniami rozesyłał się pogłoski, że wielki książę zamierza się wycofać z życia politycznego i wkrótce potem zapadł na zapalenie płuc. Choroba ta okazała się śmiertelna.

Zmarły wielki książę był żonaty z jedną z córek króla czarnogórskiego Mikołaja Anastazja, potomstwa nie pozostawił. Jego pasierbica, córka wielkiej księżny Anastazji z jej pierwszego małżeństwa z księciem Leuchtherskim poślubiła Polaka Stefana hr. Tyszkiewicza. Należy dodać, że wielki książę Mikołaj podpisał znaną odezwę do Polaków w dn. 16 sierpnia 1914 r.

KATASTROFA LOTNICZA

PARYŻ. 94. Wielki trómotrowy wojskowy hydroplan francuski wpadł do morza pod St. Raphael. Aparat jest strzaskany, załoga złożona z 5 ludzi poniosła śmierć.

ROKOWANIA Z FRANCJĄ I AUSTRIĄ

Przerwane na okres świąteczny rokowania o rewizję traktatu handlowego francusko - polskiego podjęte zostaną w dniach najbliższych. Jutro wyjeżdża do Paryża delegacja polska.

Dzisiaj rozpoczynają się w Wiedniu rokowania o rewizję traktatu handlowego polsko - austriackiego.

NIEŁUDZKI CZYN

GDYNIA. 1. 8. Wielkie wzburzenie wśród ludności w Gdyni wywołało zatopienie przez parowiec niemiecki polskiego kutra rybackiego pod Helem. W poniedziałek w południe, w pobliżu Helu parowiec niemiecki „Fruhner” z portu w Flensburgu rozbił kuter polski, który utonął wraz z jednym rybakim. Pomimo

łatwości

uratowania kutra, i rybaka parowiec niemiecki nie podejmował próby ratunku

Sprawa przypominająca podobny niełudzki czyn innego parowca niemieckiego na wybrzeżu polskim, oprze się zapewne o władze portu gdynińskiego.

MROZY W AMERYCE

LONDYN. dn. 10. 1. — Według doniesień z Nowego Jorku wielka fala zimna nawiedziła Stany Zjednoczone. W stanie Minnesota zanotowano 20 zgonów z powodu zamrznięcia. Żelugo ka natrafia również na wielkie utrudnienia. Parowiec transatlantyczny „Maurytania” przybył z 24-godzinnym opóźnieniem.

WYSIEDLANIE Z LITWY

W grudniu z granic Litwy wysiedlono 25 osoby, w czem 17 narodowości polskiej, które nie posiadały obywatelstwa litewskiego i uznane zostały za niemieckie w stosunku do rządu litewskiego.

KATASTROFA SAMOCHODOWA PARYŻ. dn. 8. 1. Na szosie pomiędzy St. Hippolite i Sevres samochód, w którym znajdowało się 5 osób, wskutek pęknięcia kierownicy, przewrócił się i spadł do rowu. Wszyscy pasażerowie ponieśli śmierć na miejscu.

POŻAR LASÓW

MOSKWA. dn. 7. 1. Nand Kubiemiem wybuchł olbrzymi pożar lasów. Łasy palą się na obszarze przeszło 30 km. kwadratowych. Pożar grozi dalszym rozszerzeniem się.

GRYPA

LONDYN. dn. 8. 1. Donoszą z Nowego Jorku, że szercza się od dłuższego czasu w Stanach Zjednoczonych epidemia grypy pochłonęła dotychczas 12,000 ołiar.

MILJON CHORYCH

BERLIN. dn. 8. 1. Według doniesień dzienników, na grupę choruje obecnie w Berlinie około 1,000,000 osób.

NAPAD BANDYTÓW NA POCIĄG

Na malej stacji kolejowej niedaleko od Nankinu banda, składająca się z 30 rozbojników, napadła na pociąg, sterowany przez straż wojskową i ograbiła podróźnych. Władze natychmiast zarządziły pościg za zbiegłymi bandytami.

RUCH TOWAROWY POLSKI Z SOWIETAMI I LOTWĄ

W listopadzie z ub. przybyło z Sowietów do Polski 1908 wagonów różnych towarów, zaś z Polski do Sowietów wysłano 690 wagonów głównie żelaza i blachy. W ładunkach Rosji przeważają transporty rudy żelaznej, wyrażające się cyfrą 1700 wagonów.

W tym samym miesiącu przybyło z Lotwy do Polski 153 wagonów towarów, zaś z Polski do Lotwy wysłano 637 wagonów towaru

WYBUCH WULKANU

LONDYN. 10. 1. Donoszą z Santiago de Chile, że od godziny 3 w nocy z niedzieli na poniedziałek wybuchła z trzech kraterów lawa i popiół wulkanu Calbuco

znajdującego się w prowincji Llanyuhue nad zatoką Ancud w pobliżu miasta tej samej nazwy. Wybuchom wulkanu towarzyszą wstrząszenia podziemne. Wybuchy są tak potężne, że zbiory złóż szczone są na wielkich przestrzeniach. Popiół leży miejscami na 10 metrów wysoko. W kilku okolicach ukazały się go rące źródła, które wytryskują z ziemi. Śmiertelnie oparzyły mnóstwo bydła. Śmiejącą w popiochu uciekają z okolic zagrożonych przez potoki lawy i popiołu. Przypuszczają, że muszą być ołiary w ludzich. Miasto Ancud liczy 2,500 mieszkańców, których los jest nader nieznanym.

BUNT CZARNYCH

SINGAPORE, dn. 8. 1. Według doniesień z Nowej Gwinei wybuchło tam powstanie kilku tysięcy Papuasów, pracujących na plantacjach. Powstanie to które z początku nie miało form groźnych rozrosło się dzięki przejęciu policji na stronę rewoltantów. Kilka osiedli znajdujących się w rękach administracji angielskiej zdobyto, przyczem kilkaset Anglików zostało wymordowanych. Miasteczko Granville spalili tubylcy.

STRZAJ W SĄDZIE

PARYŻ. dn. 8. 1. Donoszą z Aix en Provence o krwawej tragedji, której widownią był budynek sądu okręgowego. B. zandarm, który obecnie sprawował funkcje woźnego sądowego, niejaki Escarriot strzelił 3 razy w kierunku prokuratora Laeaux, a w chwili gdy miał być aresztowany popełnił samobójstwo. Natomiast prokurator jest lekko ranny. Sprawca zbrodni nieczego czynu, był żołnierz wojny światowej, odznaczony medalem za

POD GRUZAMI

PARYŻ. dn. 10. 1. Donoszą z Marsylii że na lotnisku Le Berre zawalił się będący na ukończeniu wielki hangar, 18 obrotników pracujących przy budowie znalazło się pod gruzami. Na miejsce wypadku przybyły natychmiast oddziały policji i marynarzy, którzy zdolali wydobyć ciała 7 robotników oraz 8 ciężko rannych. Powody katastrofy są dotychczas nieznanne.

WYBUCH W HUCIE

Donoszą z Norwimbergji, że wskutek wybuchu w hucie zelaznej jeden robotnik został zabity, zaś kilkunastu odniosło ciężkie obra-

MASZYNY DO SZYCIA

zsystem SINGPRA, światowych fabryk, nagrodzone złotym medalem, ROBERY, PATEFONY, oraz MASZYNY DO PISANIA, tylko za gotówkę po cenach ściśle hurtowych — poleca

POLSKA SPÓŁKA MASZYNOWA

„DOBROMASZYN”

WARSZAWA CHMIELNA 32/35/C.

1. Maszyna nożna bebenkowa nr. 200 2) Maszyna krtta gabinetowa nr. 300.
- 3) Maszyna krawiecka oraz kamas nr. 310.—
- 4) Rower wolnobieżny, angielski, (pierwaz. gat.) nr. 240.—
- 5) Patefon szwajcarski jednosp. ręcznyowy nr. 120 dwusp. ręcznyowy nr. 170 Patefony w ozdobnych skrzyńkach. Maszyny do pisania „Hundertw. dl. 625”

UWAGA:

Do każdej maszyny dodajemy bezpłatnie 2 aparaty do haftu i cerowania.

Wysłany na prowincję po nadaniu pocztą z 25 załadku.

Gwarancja 15 letnia. Dostawa na koszt firmy.

Za dobroć maszyn otrzymujemy moc listów dziękczynnych.

Przewodnik po Warszawie Tanio, wygodnie, praktycznie

**Gdzie się zatrzymać po
przyjeździe?**

Hotel „Grand” ul. Chmielna 5.

Gdzie kupić obuwie?

Firma „St. Pietruszewski” — ulica
Warecka 11.

Gdzie się pożywić?

Kawiarnia „Gastronomia” Wiodok
24, Obiady z 3-ch dań Zł. 1,20.
Wieczorem koncert.

Gdzie kupić obrączki?

Firma „S. Kulesza” — ul. Mar-
szalkowska 66.

Gdzie kupić okulary?

Firma „Stanisław Słowkowski,
ul. Świętokrzyska 20.

Dokąd pójść wieczorem?

Kino „Colosseum” — N. Świat 19

Gdzie się sfotografować?
W zakładzie fotograficznym „Leon-
nar” Nowy-Swiat 21.

Na sezon bieżący

zapatrzyłem magazyn w wielki wybór wybitnej
garderoby męskiej pierwszorzędnej jakości.

S. T. CZAPIŃSKI

WARSZAWA, UL. MIODOWA 4, TEL. 35-54.

CENY NISKIE CENY NISKIE

Dla Wielebnego Duchowieństwa specjalny dział.

Skład maszyn do szycia B. Kulesza, Warszawa, Nowy-Swiat 59.

Firma istnieje od 1900 r.

Pełca maszyn do szycia systemu Singer od 150, 220, do 275 z
nowe, gwintowane dobraci, Po i g Jeslnu 50 zł, każdemu maszynie przy-
ślemy na miejsce. Ostrzeżenie przed przepłacaniem u pokątnych handlarzy

Żądać cennik!

Za dobio: maszyn otrzymujemy setki listów pochwalnych!

AKUSZERKA dyplomowana z odzna-
czaniem udziela porad bezpłatnie, przy
miej 11 — 1: 4 — 7. Suska WARSZA-
WA Leczno nr. 48 — 23 a prawa ofic.

KURSY KROJU I SZYCIA mistrzy-
ni cechu Warszawskiego hallu ręcznego

i maszynowego. Pomoc: robę na miarę
... zapewnione.

po ukończeniu świadectwa.

WARSZAWA, ul. Chłodna 43 m. 5.

AKUSZERKA Chłopińska przyjmuje pa-
tente udziela porad, Warszawa ul. Żółtawska
35, przy Marszałkowskiej.

Czas odnowić

prenumeratę na rok 1929

Rok założenia 1902

FABRYKA ORGANÓW Wojciech Gadko

WARSZAWA

Wolska Nr 9

Buduje ORGANY nowe, artystycz-
nie wykończone, a także naprawia
i stroi stare

Dr. med. J. Gelbfisz

Warszawa, ul. ZŁOTA 27 (obok Dwor-
ca Głównego) spec. Choroby WENERY-
CZNE, NIEMOC. PŁC, SKÓRNE. Ren-
tege, lampa kwarцова. Nalazy przym
odduz. 3 do 9 w. Niedziela 10-12 pl
2-6 w. Ceny lecznicowe.

LECZNICA

Warszawa, Chmielna 26
Weneryczne, skórne, włosów, oraz
wszelkie inne choroby. **Analizy** krwi i mozu.
Od 9 r. do 9 w. (Niedz. do 4 pp.)
Wizyta 3 złote.

KURSY KROJU I SZYCIA

Marji Sarneckiej

mistrzyni cechowej

Warszawa, Elektoralna 32-27

2-gie podwórce

FABRYKA STEPLI

KAUCZUKOWYCH I METALOWYCH

JADEUSZA BOGUSŁAWSKIEGO

WARSZAWA

Elektoralna 15, Tel. 185-98

POLECA: w najlepszych gatunkach numeratory
metalowe kauczukowe, oraz wszelkie steple.

Wykonanie terminowe i solidne

Ceny niskie

Rolnicy uwaga!

Kto chce najkorzystniej kupić,
sprzedać lub wdzierzać **gospo-**
podarstwo rolne bez kosztów
wstępnych, zechce zwrócić się do
spółdzielni „SARMATA” Warsza-
wa ul. Złota 83 m. 4. tel. 197-78.

WYJAZD DO WARSZAWY ZBYTECZNY!

Zelatywimy wszelkie zlecenia w sądach, urzędach państwowych i komunalnych, Instytucjach
finansowych i wszelkich innych w Warszawie, całej Polsce i zagranicą.

Legalizacja dokumentów, sprawy konsularne, spadkowe, poszukiwanie rodzin, etc.
interwencje, zastępstwa, porady, informacje, pośrednictwo we wszelkich sprawach. Windykacje
weksli. Epizekwowanie e należności. Wykłady.

„POMOC PRAWNO-HANDLOWA”

Warszawa Nowy Świat 28.

Korespondent w każdej miejscowości potrzebnej.

Prasimy zająć się znaczący pocztowo na odpowiedź.

Niniejsze ogłoszenie wyciąć i do listu dołączyć.

PIERWSZORZĘDZA
SZKOŁA KROJU
SZYCIA I MODELOWANIA
M. WISNIEWSKIEJ-DOBROCKIEJ
WARSZAWA, NIECAVA 12, TELEFON 72-04.
WARUNKI BARDZO PRZYSTĘPNE
DLA SAMOUKÓW I ROBOCZNIKÓW KROJU.

CENA „POLSKI LUDOWEJ”:

Ręcznie	Zł.	2.
Półrocznie	„	4.
Kwartalnie	„	2.

W Ameryce kwartalnie 1 dolar.

We Francji 15 franków kwartalnie.

Konto czekowe w P. K. O. Nr. 14750

CENY OGŁOSZEŃ:

Cała strona	Zł.	250.—
1/2	„	125.—
1/3	„	85.—
1/4	„	35.—
Wiersz milimetrów za tekstem — 30 gr., w tekście — 45 gr.		
Drobne za wtyrak		20 gr.